

6. 10. 2003

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI MÁ PLATIT ZA ČERVÍKA - SOUDNÍ ROZHODNUTÍ SE MINISTERSTVU NELÍBÍ

Kdo má platit náklady obhajoby, když se prokáže, že zrušené vojenské soudy poslaly občana nevinně do vězení? „Náklady musí nevinně odsouzenému hradit stát,“ říkají jednomyslně soudci. Zástupci státu, konkrétně ministerstev obrany a spravedlnosti, však v tomto směru mají jiný názor. Dávají to jasně najevo v kauze Oldřicha Červíka (nar. 1945) z Vyškova.

Kdo má platit náklady obhajoby, když se prokáže, že zrušené vojenské soudy poslaly občana nevinně do vězení? „Náklady musí nevinně odsouzenému hradit stát,“ říkají jednomyslně soudci. Zástupci státu, konkrétně ministerstev obrany a spravedlnosti, však v tomto směru mají jiný názor. Dávají to jasně najevo v kauze Oldřicha Červíka (nar. 1945) z Vyškova.

Červík byl v roce 1967 odsouzen vojenským soudem v Brně a po dobu několika měsíců byl vězněn. (Červík je Svědkem Jehovovým a z náboženských důvodů odepřel sloužit v armádě.) Již v roce 1968 však byla povolena obnova řízení a rozsudek byl jako nezákonný zcela zrušen. Jenže soud nenahlásil zrušení rozsudku do Rejstříku trestů, a tak byl Červík stále veden jako osoba „se škráloupem“. V roce 1998 proto Červík požádal o zahlázení trestu a Okresní soud ve Vyškově mu vyhověl. V roce 2001 ale tehdejší ministr spravedlnosti JUDr. Jaroslav Bureš dospěl k závěru, že když byl v roce 1968 rozsudek zrušen, tak se v roce 1998 nemělo co zahlazovat. Rozhodnutí o zahlázení trestu vlastně vyvolávalo mylnou představu, že Červík je „napravený kriminálník“, zatímco ve skutečnosti byl po celý život občansky bezúhonný. Bureš proto podal ve prospěch Červíka stížnost pro porušení zákona Nejvyššímu soudu a ten jeho stížnosti 26. září 2001 vyhověl. A poté nastalo meziministerské handrkování ohledně úhrady nákladů právního zastupování.

Ministerstvo spravedlnosti tvrdilo: ‚Nás se to netýká, ve vězení jste sice byl nevinně, ale poslal vás tam vojenský soud, tudíž je to věc Ministerstva obrany.‘

A úředníci Ministerstva obrany opáčili: ‚Nás se to také netýká, ve vězení jste opravdu byl nevinně, ale vojenské soudy jsou už zrušené a my jsme o vaší nevině nerozhodli.‘

Meziministerský ping-pong nakonec skončil u soudu. Původně obžalovaný Červík se stal žalobcem a žádal, aby mu byly proplaceny náklady, které mu vznikly za právní zastupování v řízení o stížnosti. Červík uvedl, že zcela ponechává na soudu, aby sám určil, kdo má Českou republiku ve sporu zastupovat.

Dne 5. března 2003 si soudkyně Obvodního soudu pro Prahu 6 JUDr. Zuzana Barochová předvolala jak Červíka, tak představitele obou ministerstev (obrans i spravedlnosti). Soudkyni tehdy přesvědčila právnička Ministerstva spravedlnosti Mgr. Marta Šnáblová. Povinnost uhradit náklady stanovila soudkyně Ministerstvu obrany.

Ministerstvo obrany se ale odvolalo a 8. července 2003 jeho odvolání projednal Městský soud v Praze. Odvolací senát nepochyboval, že Červíkovi je třeba náklady právního zastupování uhradit, ale dospěl k závěru, že povinnost leží na Ministerstvu spravedlnosti, neboť Červíkovi vznikly náklady, které uplatňuje, kvůli chybnému postupu Okresního soudu ve Vyškově v roce 1998. Předsedkyně senátu JUDr. Milada Veselá také poznamenala, že odvolací soud není oprávněn měnit orgán, který vystupuje za Českou republiku, a tak spis putoval se závazným stanoviskem odvolacího soudu zpět na Obvodní soud pro Prahu 6.

Navzdory tomu při dnešním jednání u Obvodního soudu pro Prahu 6 zástupkyně ministerstva spravedlnosti Šnáblová navrhla, aby soud žalobu zamítl, a to z toho důvodu, že se Červík neodvolal

proti usnesení Okresního soudu ve Vyškově, který mylně rozhodl o tom, že se mu zhlazuje trest. Soudkyně Barochová ale sdělila, že Červík na náhradu nárok na úhradu nákladů právního zastupování v požadované výši 7025 Kč má, že tak rozhodla už jednou, Městský soud v Praze to potvrdil a ona nemá důvod nic měnit, kromě toho, že za Českou republiku má jednat jiné ministerstvo. K námitce, kterou přednesla zástupkyně Ministerstva spravedlnosti, soudkyně podotkla, že se s ní vyrovná v písemném odůvodnění rozsudku. Zároveň soudkyně uložila Ministerstvu spravedlnosti uhradit náklady tohoto řízení s tím, že jeho přesná výše bude vyčíslena v písemném vyhotovení rozsudku. (O tom, že výše těchto nákladů překročí původní spornou částku 7025 Kč, nepochybuje nikdo.)

Rozsudek nenabyl právní moci, neboť zástupkyně Ministerstva spravedlnosti si ponechala lhůtu na rozmyšlenou.

Doufejme, že během onoho rozmyšlení odpovědní činitelé Ministerstva spravedlnosti také uváží, co udělat pro to, aby Česká republika přistupovala k odškodňování nevinně odsouzených osob stejně velkoryse jako Evropský soud pro lidská práva.

JUDr. Lubomír Müller, advokát
lmuller@czemail.org

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Podmíněné upuštění od trestního stíhání: racionální odklon u právnických osob](#)
- [Zkreslené vzpomínky v trestním řízení vedeném pro pohlavní zneužívání](#)
- [Přenositelnost důkazů z daňového do trestního řízení](#)
- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Přijetí prohlášení viny a povinnost soudu vypořádat námitky poškozeného](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Správné určení počátku běhu lhůty pro podání stížnosti proti usnesení soudu, kterým se nařizuje výkon trestu odnětí svobody](#)
- [Rozšiřování státní moci při implementaci acquis EU: český fenomén gold-platingu na příkladu konfiskační směrnice](#)
- [Změna způsobu určování výše peněžité pomoci obětem: Řešení všech dosavadních problémů?](#)
- [Uplatnění adhezního nároku v trestním řízení a správním řízení](#)